

Kazimierz Kaeppele

Sprawozdanie z plenarnego posiedzenia Naczelnej Rady Adwokackiej

Palestra 22/1(241), 84-88

1978

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NACZELNA RADA ADWOKACKA

A

Sprawozdanie z plenarnego posiedzenia Naczelnej Rady Adwokackiej

Miejszem obrad plenarnego posiedzenia NRA w dniu 21.X.1977 r. była sala konferencyjna RA w Warszawie, a w dwóch następnych dniach, tj. 22 i 23.X., Dom Pracy Twórczej Adwokatury w Grzegorzewicach.

Obradom przewodniczył prezes Naczelnej Rady Adwokackiej adw. dr Zdzisław Czeszejko.

W pierwszym dniu obrad wziął udział w posiedzeniu Minister Sprawiedliwości prof. dr hab. Jerzy Bafia. Resort sprawiedliwości reprezentowali naczelnik Samodzielnego Wydziału d/s Adwokatury sędzia Tadeusz Ładykowski oraz sędziowie Mieczysława Tuszyńska i Stefan Stelmachowski. Wydział Administracyjny KC PZPR reprezentował inspektor tow. Stanisław Mazur, a Wydział Społeczno-Ekonomiczny CK SD — zastępca kierownika mgr Jerzy Gagucki.

Minister Sprawiedliwości prof. dr hab. Jerzy Bafia dokonał dekoracji odznaczeniami państwowymi (dotychczas nie wręczonymi jeszcze), przyznanymi adwokatom i pracownikom rad adwokackich uchwałą Rady Państwa z dnia 6.VII.1977 r., a mianowicie:

- adwokata Witolda Bayera — KRZYŻEM KAWALERSKIM ORDERU ODRODZENIA POLSKI;
- adwokatów: Józefa Baszkiewicza, Piotra Gładosa i Ryszarda Sicińskiego — Złotym Krzyżem Zasługi;
- adwokatów: Ryszarda Kennera, Jerzego Łowczowskiego, Bohdana Owczarka i Lesława Rungego — Srebrnym Krzyżem Zasługi;
- adwokata Witolda Rychtera i pracownika RA w Warszawie Czesława Podolskiego — Brązowym Krzyżem Zasługi.

Minister Sprawiedliwości, składając wyróżnionym gratulacje, stwierdził, że wręczone odznaczenia są wyrazem zarówno uznania osiągnięć indywidualnych jak i uogólnionego spojrzenia na całość pracy adwokatury. Mieszczą się w tym elementy podnoszenia jakości wymiaru sprawiedliwości, umacniania praworządności socjalistycznej oraz elementy społecznikowskiej postawy, tak bliskiej w swej treści ideologii socjalistycznej, mianowicie troski o sprawę humanizmu.

W imieniu wyróżnionych serdeczne wyrazy podziękowania złożył adw. Ryszard Siciński, odnosząc nadane odznaczenia do całej społeczności adwokackiej, uczestniczącej w codziennej realizacji prawa.

Następnie prezes NRA wręczył odznaki adwokackie „Adwokatura PRL” przyznane uchwałą Prezydium NRA z dnia 30 czerwca 1977 r. (dotychczas też nie wręczone), a mianowicie:

Złotą Odznakę — adw. adw. Marii Chamskiej, Witoldowi Jankowskiemu, Juliuszowi Klossowi, Janowi Koniecznemu, Antoniemu Krężelowi i Jerzemu Szwarcowi;

Srebrną Odznakę — adw. Stefanowi Hoffmanowi, Jerzemu Lewandowskiemu i Stanisławowi Ślesickiemu.

Składając odznaczonym gratulacje, prezes NRA podziękował za ich codzienny

trud i pracę, co stało się podstawą do podkreślenia osiągnięć adwokatury, które pozwalają żywić nadzieję, że środowisko adwokackie nie będzie szczydziło sił i trudu, aby stale podnosić poziom świadczonej pracy i doskonalić swój warsztat zawodowy.

Bezpośrednio po tej uroczystości Prezydium NRA podejmowało wyróżnionych odznaczeniami tradycyjną lampką wina.

W ostatnim punkcie porządku dziennego pierwszego dnia posiedzenia nastąpiła prelekcja o zmianach w Konstytucji ZSRR. Interesujący referat na ten temat przygotował i wygłosił doc. dr Zdzisław Jarosz, pracownik naukowy Instytutu Nauk o Państwie i Prawie Uniwersytetu Warszawskiego.

*

Przedmiotem obrad w dniach 22 i 23.X.1977 r. w DPTA w Grzegorzewicach był kompleks spraw dotyczących aplikacji adwokackiej (22.X.) oraz sprawa rozmieszczenia adwokatów i zespołów adwokackich (23.X.).

Po tematycznym wprowadzeniu dokonany przez wiceprezesa NRA adw. dra W. Pocięja omówiono w toku szerokiej dyskusji — oceniając krytycznie niektóre ujemne zjawiska występujące w procesie kształcenia aplikantów i przygotowywania ich do zawodu adwokackiego — normatywno-szkoleniowe problemy aplikacji adwokackiej na tle projektu nowego regulaminu aplikacji, regulującego pracę i szkolenie aplikantów w zespołach adwokackich, ze szczególnym uwzględnieniem instytucji patrona, zajęć szkoleniowych, egzaminu adwokackiego, spraw socjalnych i samorządu aplikanckiego. Dokumentem szczegółowo obrazującym przebieg aplikacji i ilustrującym proces kształtowania postaw aplikanta ma być indeks aplikanta.

Wyrażano pogląd, że poza wiedzą czysto zawodową aplikacja powinna dostarczać również wiadomości z zakresu humanistyki i rozbudzać zainteresowania społeczno-polityczne.

W dyskusji wysuwano też postulat, by objąć egzaminem prawo gospodarcze i administracyjne. Szczególną zaś uwagę zwracali dyskutanci na prawidłowe funkcjonowanie układu: dziekan — patron — kierownik zespołu, na wychowawczą rolę aplikacji również w zakresie kultury osobistej i na praktyczne przygotowanie do zawodu oraz na dyscyplinę zawodową i działalność społeczną.

Dużo poznawczego materiału na temat aplikacji dostarczyły wypowiedzi uczestników sympozjum szkoleniowego w Polańczyku (zorganizowanego przez RA w Rzeszowie) dla aplikantów sześciu izb adwokackich. Prezes NRA, powołując się na przebieg spotkania z uczestnikami tego sympozjum, wysoko ocenił przy okazji organizację, przebieg i wyniki tej udanej imprezy szkoleniowej.

Uwagi do projektu regulaminu aplikacji zgłosił biorący udział również w drugim dniu obrad naczelnik Samodzielnego Wydziału d/s Adwokatury sędzia Tadeusz Ładykowski, który w związku z niedawnym objęciem przezeń tego stanowiska wyraził nadzieję, że współpraca z samorządem adwokackim będzie się w interesie wymiaru sprawiedliwości dobrze układała, tak aby stało się możliwe prezentowanie wszystkich zjawisk pozytywnych w adwokaturze, ale zarazem i eliminowanie negatywnych. Mówca poruszył również sprawę polityki resortu sprawiedliwości co do wpisów na listę aplikantów, postulując ze swej strony udział przedstawiciela Wydziału przy rozmowach prowadzonych z kandydatami na aplikantów adwokackich, a to w celu uzyskania lepszego rozeznania co do przydatności poszczególnych kandydatów do zawodu adwokackiego.

Na podstawie zgłoszonych przez Komisję Wnioskową¹ propozycji oraz głosów, jakie padły w dyskusji, Naczelna Rada Adwokacka uchwaliła Regulamin Aplikacji Adwokackiej i Egzaminu Adwokackiego.

Uchwalony Regulamin, który ma obowiązywać od 1.IX.1978 r., wymaga zatwierdzenia przez Ministra Sprawiedliwości (art. 59 u. o u.a.).²

W dalszym toku obrad wywiązała się ożywiona dyskusja nad problematyką finansową, którą omówił w swej informacji skarbnik NRA adw. J. Gniewiewski. W Funduszu Samopomocy Koleżeńskie spodziewana jest na koniec 1977 r. nadwyżka, która umożliwiłaby podwyższenie — począwszy od 1.I.1978 r. — zapomóg wyrównawczych dla kolegów emerytów i rencistów oraz zasiłków dla żon i wdów po osobach uprawnionych do zapomóg.

Prezydium NRA proponuje, aby istniejącą w zespołach tzw. „barierę zarobkową” dostosować do ogólnych zasad obowiązujących przy podatku wyrównawczym i podnieść tę granicę do wysokości 144.000 zł wynagrodzenia netto w stosunku rocznym.

Dyskutowana była również odraczana od dłuższego już czasu sprawa podwyższenia wynagrodzeń aplikantów, a ściślej mówiąc — sam sposób przeprowadzenia regulacji wynagrodzeń. Problem ten bowiem, dawno już rozstrzygnięty pozytywnie co do samej zasady, wiąże się z jednej strony z oczekiwaną i od dawna zapowiadaną podwyżką „taksy” adwokackiej, a z drugiej strony z rosnącymi stale wydatkami związanymi z rozszerzaniem się działalności samorządowej — przy nie podwyższonym udziale izb adwokackich w pokrywaniu budżetowych wydatków Naczelnej Rady Adwokackiej.

W celu przeprowadzenia regulacji wynagrodzeń aplikantów i jednocześnie w celu dalszego realizowania inwestycji (w szczególności o charakterze socjalnym) oraz innych przedsięwzięć centralnych konieczne stało się zrównoważenie budżetu (CFSAA), co mogłoby nastąpić w postaci przekazania (z ograniczeniem tylko do 1978 r.) przez rady adwokackie na rzecz NRA części funduszu inwestycyjno-remontowego (konto 34-a) bądź też procentowej wpłaty policzonej od obrotów zespołów adwokackich. Rozstrzygnięcie tego problemu, jak również innych spraw finansowych, które były przedmiotem dyskusji, postanowiono przenieść na plenarne posiedzenie poświęcone w całości sprawom socjalno-finansowym.

Na tym zakończono obrady drugiego dnia posiedzenia.

*

Przedmiotem dalszych obrad, wznowionych w dniu 23.X., była sprawa rozmieszczenia adwokatów i zespołów adwokackich. W tym dniu Samodzielny Wydział d/s Adwokatury w Ministerstwie Sprawiedliwości reprezentowała na posiedzeniu sędzia M. Tuszyńska.

Sprawę rozmieszczenia zreferował wiceprezes NRA adw. K. Potrzebowski. Projekty rozmieszczenia opracowane w poprzednich kadencjach zdezaktualizowały się na skutek dokonanych zmian podziału administracyjnego Państwa. Na politykę kadrową rzutują jednak nie tylko następstwa nowego podziału administracyjnego Państwa i konieczność organizacyjnego dostosowania samorządu adwokackiego do tych zmian (powstanie nowych izb), ale i inne czynniki, a mianowicie wyraźne tendencje do zwiększania się liczby małych zespołów (zrzeszających najwyżej 4 ad-

¹ Skład Komisji: dziekani C. Bielicki, M. Dubois i J. Sieklucki oraz przedstawiciel Prezydium NRA wiceprezes adw. dr W. Pocij.

² Regulamin będzie opublikowany w następnym numerze „Palestry”.

wokatów) przy jednoczesnym zmniejszaniu się ogólnej liczby zespołów, przede wszystkim terenowych. Prawidłową politykę kadrową komplikuje wciąż jeszcze istniejący w stosunku do zapotrzebowania na pomoc prawną nadmiar adwokatów w ośrodkach wojewódzkich z jednej strony oraz brak kandydatów do małych ośrodków — z drugiej. Powstała więc pilna potrzeba opracowania zasad rozmieszczenia adwokatów i zespołów adwokackich w celu dostosowania polityki kadrowej do aktualnie istniejącej sytuacji w adwokaturze.

Na podstawie analizy sprawozdań za 1976 r. zostały opracowane w formie projektu rozmieszczenia propozycje rad adwokackich i zespołów oraz założenia i zasady rozmieszczenia adwokatów i zespołów w latach 1978—1980.

Po przeprowadzeniu dyskusji nad tym projektem i po uwzględnieniu zgłoszonych w jej toku korektur Naczelna Rada Adwokacka uchwaliła wytyczne do prowadzenia polityki kadrowej.³

Określenie liczby adwokatów dla poszczególnych ośrodków będzie wskazówką dla rad adwokackich przy wyznaczaniu siedzib zawodowych, zwłaszcza w tych ośrodkach, w których zapotrzebowanie na pomoc prawną nie jest w dostateczny sposób zaspokajane.

Z problemem rozmieszczenia adwokatów i zespołów wiąże się ściśle sprawa harmonijnego pod względem liczbowym przygotowania następców w normalnej rotacji kadrowej. Aby umożliwić zwiększenie liczby wpisów aplikantów w tych województwach, w których liczba adwokatów jest niedostateczna, oraz związać jednocześnie aplikantów z określonym terenem i środowiskiem, Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej zapowiedziało wystąpienie do Ministra Sprawiedliwości z wnioskiem o określenie etatów aplikanckich z podziałem na poszczególne województwa.

Na posiedzeniach plenarnych sygnalizowano już kilkakrotnie trudności związane z wyborem delegatów na zgromadzenia spośród adwokatów nie wykonujących zawodu adwokackiego (emeryci, renciści i osoby wymienione w art. 70 u.o.u.a.). Problem ten został na nowo podniesiony w toku przeprowadzonej dyskusji. Wspomniane trudności są wynikiem niezbyt dużego zainteresowania sprawami samorządu adwokackiego przez wymienione wyżej osoby, co w konsekwencji wpływa ujemnie na frekwencję na zebraniach wyborczych tej grupy adwokatów (stało się to nawet przedmiotem krytyki prasowej). Załatwienie tego problemu wymagało dokonania zmiany regulaminu. Naczelna Rada Adwokacka, akceptując jednogłośnie propozycję w tej mierze Komisji Wnioskowej⁴, podjęła uchwałę⁵ o zmianie § 6 Regulaminu działania naczelnych i wojewódzkich organów adwokatury w ten sposób, że adwokaci nie wykonujący zawodu w zespołach adwokackich wybierają delegatów według zasad obowiązujących przy wyborze delegatów w zespołach adwokackich, z tym jednak zastrzeżeniem, że liczbę delegatów określa się w stosunku do osób obecnych na zebraniu.

W ostatnim punkcie porządku dziennego dziekani składali krótkie informacje z życia izb. Informacje te weszły już do „rytuału” plenarnych posiedzeń. Nasuwa się tu mimo woli porównanie z prasową rubryką pn. „Wiadomości z ostatniej chwili”.

³ Uchwała ta będzie opublikowana w następnym numerze „Palestry”.

⁴ Skład Komisji: dziekani C. Bielicki, M. Kuskowski i K. Wyczesany i przedstawiciel Prezydium NRA adw. E. Mazur.

⁵ Uchwała ta będzie opublikowana w następnym numerze „Palestry”.

Po wyczerpaniu porządku dziennego prezes NRA, dziękując zebranych za wielce aktywny udział w tym pracowitym posiedzeniu, obejmującym tak obszerną i różną tematycznie problematykę, zamknął obrady.

adv. Kazimierz Kaeppele

B.

Uchwały Prezydium NRA

Uchwała Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej

z dnia 27 października 1977 r.

co do stosowania regulaminu w sprawie zasad wykonywania zawodu w zespołach adwokackich przez adwokatów emerytów i rencistów oraz przez adwokatów w wieku emerytalnym

Na podstawie art. 55 ust. 1 pkt 4 u.o.u.a. Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej postanowiło:

wyjaśnić, że uchwała zespołu adwokackiego co do wyrażenia zgody na wykonywanie zawodu w ograniczonym zakresie (§ 3 regulaminu z dnia 19.X.1975 r. — Pal. nr 12/1975 r.) powinna być podjęta w głosowaniu tajnym, większością co najmniej 2/3 głosów.

Uzasadnienie

Regulamin w sprawie zasad wykonywania zawodu w zespołach adwokackich przez adwokatów emerytów i rencistów oraz przez adwokatów w wieku emerytalnym ustalił, że adwokat emeryt lub zaliczony do III grupy inwalidzkiej rencista może być członkiem zespołu adwokackiego i wykonywać zawód w ograniczonym zakresie, jeżeli zebranie zespołu wyrazi na to zgodę w formie uchwały. Ani regulamin, ani uchwała wykonawcza z dnia 18.XII.1975 r. (Pal. nr 2/1976 r., s. 89) nie rozstrzygają, czy uchwała zebrania zespołu ma być podjęta w głosowaniu jawnym, czy też w głosowaniu tajnym. Zagadnienie to wobec licznych zapytań ze strony zainteresowanych adwokatów i rad adwokackich wymaga zatem wyjaśnienia.

Prezydium NRA zważyło, co następuje:

Z art. 25 pkt 7 u.o.u.a. w związku z § 11 ust. 3 i 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.XII.1963 r. w sprawie zespołów adwokackich wynika, że uchwały w sprawie przyjęcia do zespołu mogą zapaść tylko większością co najmniej 2/3 głosów obecnych na zebraniu i są podejmowane w drodze głosowania tajnego.

Zasady powyższe powinny mieć zastosowanie również do spraw wymienionych w § 3 regulaminu, albowiem zmiana stosunku zatrudnienia z pełnego na niepełny jest zmianą tak dalece idącą, że powinna ona być traktowana analogicznie jak przyjęcie w poczet członków zespołu.

Z tych względów postanowiono jak w sentencji.